

Djeca napokon dolaze na svoje

Festival igranoga filma u Puli: Otvoren u subotu dramom Branka Ivande »Lea i Darija«

Božidar TRKULJA
bozidar.trkulja@vjesnik.hr

Festival igranoga filma u Puli u subotu je otvorio film Branka Ivande »Lea i Darija«, drama snimljena prema istinitim događajima i stvarnim osobama. S obzirom na to da je riječ o velikoj tragediji, Ivanda se odlučio ublažiti je karikiranim likovima i jednako takvim ozračjem, koje se nekako uvijek pojavljuje kad god se radnja odvija u prijeratnom Zagrebu. Sličan ugođaj u filmu »Snivaj zlato moje« imao je i Neven Hitrac prije nekoliko godina, a svi su likovi također bili veseli, vedri i raspjevani. Doduše, u Ivandinu filmu, osim pjesmica koje izvode likovi, ima i mnogo plesnih točaka kakve se najčešće mogu vidjeti u emisijama poput »Zvijezde plešu«. Priča počinje uoči Drugoga svjetskog rata u Zagrebu koji se doima više kao šećerna torta nego grad koji će se uskoro pretvoriti u nimalo idilično mjesto u kojem će zavladati posvemašnje bezumlje. Čak i kada postane nesiguran za Židove, i dalje zadržava auru ugodnoga boravišta u kojem slugani nacizma uljudno i obazrivo odvođe nepoćudne i svi su jako fini. Ni prizor pretućenog recepcionera Hrvatskoga narodnoga kazališta, u kojem su se u to vrijeme predstave plesnoga studija Dječje carstvo održavale, taj dojam nije popravio. No Ivanda je očito svjesno izbjegavao nasilje, napetost i konflikte kako bi film mogli gledati i mlađi gledatelji i u tome je svakako uspio. Možda to djeci ne bi bio prvi izbor, ali za razliku od filmova o pogromu Židova koji i prekaljane gledatelje stegnu u grlu, odnosno onih koji eksplicitno pokazuju sav užas zla koje se materijaliziralo u ideji o čistoj rasi,

Antonio Parač u ulozi Koka u filmu »Koko i duhovi«

Tamy Zajec i Klara Naka u filmu »Lea i Darija«

Ivanda je snimio film koji lako prilazi djeci i na taj način ima i obrazovnu ulogu. To više što su glavne uloge odigrale djevojčice, film ima priliku ostvariti se upravo i najprije među višim osnovnoškolskim uzrastom i onim mlađih srednjoškolaca, a roditelji se ne moraju bojati da će djeca biti izložena strašnim ili neugodnim prizorima, ali mogu biti sigurni da neće izbjeći pitanja i da će na njih morati odgovoriti umjesto Ivande, koji je poništio strah i jezu ostavljajući je kao i sve ostalo zlo tek u naznakama i sjenama. Stoga u filmu nema prave drame niti obrata i sve ostaje puno šećernije nego što bi to jedna drama takve tematike izis-

kivala. Ono što je tada svakako propust je kriva procjena ciljane publike i film bi se zapravo trebao ocrtati ne samo kao drama, već kao drama za djecu, a na taj način bi se izbjegli i mnogi nesporazumi. Židovsku djevoću Leu odigrala je Klara Naka, a malu Njemicu Dariju odigrala je Tamy Zajec. Djevojčice su simpatične, no očito je kako nije riječ o glumicama već o sjajnim plesačicama. Vjerojatno stoga vrlo malo govore, ali se zato puno smješkaju, što filmu s jedne strane daje toplinu, ali ga s druge strane ipak sputava, jer željeli bismo doznati nešto više o njima od njih samih. Zato dijalozi i postoje. Ono što Ivanda pro-

pušta učiniti jest pokazati razvoj prijateljstva između njih dvije i njihov odnos ostaje plošan i pomalo nategnut, za razliku od onog njihovih majki koji prolazi potreban put.

U filmu su igrali izražajni glumci Zrinka Cvitešić, Sebastian Cavazza, Linda Begonja i Vedran Živoljić, no opet ostaje dojam da se nisu imali gdje razmahati i pokazati sav raspon svojega glumačkoga umijeća. Publika je u Areni »Leu i Dariju« ipak ocijenila izuzetno visokom ocjenom od 4,43, što mu je na koncu ipak najbolja preporuka.

U nedjelju je pak prikazan film koji je od početka bio zamišljen kao film namijenjen djeci, a čini se kako će na kraju ispuniti očekivanja jer ima sve potrebne sastojke koje djeca vole - simpatične likove, malo humora i tajnovitost. Riječ je o debitantskom ostvarenju Daniela Kušana »Koko i duhovi« koji ima svu priliku postati najgledaniji film godine, a nastao je na temelju istoimene i jedne od najomiljenijih hrvat-

U nedjelju je prikazano debitantsko ostvarenje Daniela Kušana »Koko i duhovi«, koje ima svu priliku postati najgledaniji film godine

skih dječjih knjiga iz pera Ivana Kušana, koji je sa svojim sinom napisao i scenarij. Ono što filmu prije svega daje šarm jest retro ugođaj jer radnja je smještena u osamdesete, no iako su se provukli neki detalji koji odaju drugo vrijeme ili vrijeme kakvo nikada nije bilo, u konačnici to nije bitno za samu radnju pa čak ni za ozračje, a primijetit će ih ionako tek oko sklonu sitničarenju. Kušan je imao zahtjevni zadatak, a sama ideja da se upusti u snimanje filma u kojem će se morati osloniti na male glumce bila je vrlo hrabra. Antonio Parač odigrao je Koka, Kristian Bonačić Zlatka, Filip Mayer Mikija, Ivan Maltarić Božu, a Nina Mileta,

najmlađa u glumačkom ansamblu, Kokovu sestru Maricu. Dječaci i djevojčice stari od 12 do 14 godina redom upečatljivih i izražajnih lica s druge strane Kušanu su i pomogli, no prije svega mora se istaknuti sjajna glazba Dinka Appelta, koji prema onome što smo čuli, ali i vidjeli, može skladati glazbu za bilo kakav bajkoviti spektakl kakav očekujemo primjerice od Tima Burtona. Iako su prikazana tek dva filma, Appelt je zasigurno u utrci za Zlatnu arenu za najbolju glazbu. Vinceka, duha bivšega vlasnika stana u koji se useli Koko i njegova obitelj, odigrao je briljantan Predrag Vušović, kojemu je to, na žalost, bio posljednji film. Dok izgovara rečenicu: »Bolje da sam umro«, nekako nam nije svejedno jer je i u toj minijaturi ponovno pokazao koliko je veliki glumac bio. No, tu je i njegov »pomoćnik«, čelavac s lancem oko vrata za kojeg nije posve jasno tko je on i što radi osim što u jednom kadru oštri sjekiru, a u drugom jede i otključava vrata. Kušan ga jednostavno nije ni dotaknuo i trebao ga je ili ukloniti iz filma jer je njegovo postojanje u njemu potpuno besmisleno ili je trebao razjasniti na bilo koji način njegovu ulogu. To je jedan od ozbiljnijih propusta, no posve smo sigurni, s obzirom na to da je film nastao u suradnji producentske kuće »Kinorama« i Hrvatske televizije, kako će sve sjesti na svoje mjesto jednom kada na javnoj televiziji krene serija, kako je to uobičajeno. Ipak, film ostaje takav kakav je i tu više nema pomoći, ali on će proći svoj put koji bi po svemu sudeći trebao biti vrlo uspješan. Osim toga, čini se da je sljedeći na redu »Koko u Parizu«, što se daje naslutiti i iz dijaloga, a u planu i jest snimanje serijala po Kušanovim romanima, što je izuzetno pohvalno i hrvatskoj kinematografiji nužno. Nakon ta dva filma za djecu, jednom svjesno napravljenom, a drugom koji se takvim pokazao, ovogodišnji će festival dati još jedno ostvarenje za djecu - »Duh babe Ilonke« Tomislava Žaje.